

Abstrakt:

Tato práce se zaměřuje na oblasti psychologie smrti a psychologie smyslu života. Primárním cílem práce je zmapovat představy o smrti jako o stavu.

Teoretická část práce představí pohled psychologie na tematiku smrti a lidského prožívání vědomí vlastní konečnosti, nastíní interkulturní pohled na společné momenty eschatologií a jejich vztah k psychologickému a filozofickému pojmání smrti a dotkne se některých aspektů ontogeneze konceptu smrti. Jedna z kapitol se věnuje rozměrům psychologického konstruktů prožívané smysluplnosti života a další shrnuje důležitá zjištění předchozích výzkumů na pomezí oblastí psychologie smrti a psychologie smysluplnosti života.

Výzkum, jehož průběh a výsledky jsou zaznamenány v empirické části této práce, využíval kvalitativní i kvantitativní metodologie. Představy o smrti byly zjišťovány kvalitativním způsobem. Účelem bylo zachytit představy o smrti, tak jak se vyskytují v naší výzkumné populaci mladých dospělých. Na základě rozboru výpovědí probandů byly identifikovány podstatné rozměry představ o smrti i opakující se motivy, na jejichž základě vznikly kategorie, které umožnily operacionalizaci obsahů představ pro další část výzkumu.

U probandů byla formou dotazníku zjišťována prožívaná smysluplnost života, míra úzkosti ze smrti a další rozměry představy o smrti, polarita emoce spojené s vlastní představou o smrti jako stavu a síla víry v posmrtný život.

Na vzorku 51 probandů, převážně vysokoškolsky vzdělaných nebo studujících, byla zjištěna statisticky významná souvislost úzkosti ze smrti s polaritou emoce spojené s vlastní představou o smrti jako stavu. Analýza dat nepotvrdila hypotézy o spojitosti mezi představami o smrti a prožívanou smysluplností života.

Klíčová slova:

„psychologie smrti, smysluplnost života, úzkost ze smrti“